კონსტანტინე პაუსტოვსკი

ლენინგრადის ღამე

მოქმედი პირნი:

მაღალი მეომარი

ჩასკვნილი მეომარი

ვარია. გოგონა 12 წლისა

კარპოვი ალექსანდრე კონსტანტინეს ძე. კომპოზიტორი

პავლე არკადის ძე. ხანდაზმული, არქიტექტორი

მოქმედება წარმოებს ლენინგრადში, 1941 წლის ზამთარში.

პირველი სურათი

ფარდის წინ

გრძელნაწნავებიანი გოგონა, ასე 12 წლისა, მობუზული, ქარისაგან გათოშილი. ხელში უკავია პურის ნატეხი. ჩერდება. აშკარად ჩანს, რომ სისუსტისაგან თავბრუ ეხვევა. გოგონა მიწაზე ნელ-ნელა ჩაიკეცება. პური ხელიდან უვარდება. გაუნძრევლად წევს. ნაბიჯების ხმა. შემოვარდება ჩაჩქანებიანი, თოფებიანი და მკლავებზე ნიშნებგაკეთებული ორი მეომარი. მეომრები გოგონასაკენ დაიხრებიან.

მაღალი მეომარი (მხრებში მსუბუქად შეანჯღრევს გოგონას). სუნთქავს. ეტყობა გონება აქვს დაკარგული.

ჩასკვნილი მეომარი (იღებს პურს, წმენდს ფარაჯის სახელოთი). საკვირველია! ყველა ბავშვი პურს საფუნთუშეშივე სჭამს, ამას არც კი წაუტეხია. ჩანს მეტად ძკაცრი მშობლები ჰყავს. ოხ, რა მკაცრი მშობლები ჰყოლია!

მაღალი მეომარი. რა დროს განსჯაა. საჭიროა ბავშვის სახლში წაყვანა, გაითოშება თოვლზე. (მეომრები აიყვანენ გოგონას, იგი შეიშმუშნება და ამოიოხრებს, ახელს თვალებს და დამნაშავესავით უყურებს მეომრებს).

გოგონა (ლაპარაკობს ძალიან ხმადაბლა). ეს პირველი შემთხვევაა, მართალს გეუბნებით. თავი ადრეც მიბრუოდა, მაგრამ ასე ძლიერად—ჯერ არასდროს.

მაღალი მეომარი. შორს ცხოვრობთ?

გოგონა. არა, აქ. აი, იმ სადარბაზო შესასვლელში.

მაღალი მეომარი. წამოდით! (ამოუდგება მხარში და ისე მიჰყავს).

(ჩასკვნილი მეომარი უკან მიჰყვება. ხელში პური უჭირავს)

მეორე სურათი

ორი მაღალ ფანჯრიანი ოთახი. ძველებური ავეჯი. მუქ კედლებზე ჰკიდია ოქროს ჩარჩოებში ჩასმული სურათები, დგას როიალი, [illegible] თანამედროვე [illegible] ღუმელი. იატაკზე, ღუმელის წინ, წიგნების გროვაა. ფანჯრიდან [illegible] დათოვლილი [illegible]. [illegible] შენობა. ირგვლივ ყოველივე მკრთალი მზის სხივით განათებულ ზამთრის მძიმე წყვდიადში [illegible]. მეომრებს გოგონა ოთახში შეჰყავთ. მაღალი მეომარი მას სავარძელში სვამს. გოგონა [illegible] მიიყუჟება და თავშალში შეიფუთება. ჩასკვნილი მეომარი პურს ტახტზე გოგონას გვერდით სდებს, შემდეგ ჩაცუცქდება ღუმელის ახლოს, ღუმელს [illegible] წიგნს შეუკეთებს, მაგრამ იმწამსვე წიგნი ღუმელიდან გამოაქვს და გადაფურცვლას დაუწყებს.

ჩასკვნილი მეომარი. მარკ ტვენი, „ტომ სოიერის თავგადასავალი". ნუთუ არაფერია უფრო უკეთესი? (იქექება წიგნებში, კითხულობს სათაურებს). „ორი კაპიტანი", „ალისა [illegible] ქვეყანაში", „კაშტანკა".

გოგონა. დაწვით. მე უკვე წაკითხული მაქვს რამდენიმეჯერ.

ჩასკვნილი მეომარი. დასანანია! იქნებ არის რაიმე დაძველებული წიგნი? (გოგონა უარყოფის ნიშნად თავს აქნევს). ეჰ, რაც დასაკარგია—უნდა დაიწვას. (უკეთებს ღუმელს პირველსავე მოხვედრილ წიგნს და აჩაღებს ცეცხლს) ჩაიდანი არა გაქვს? წყალს აგიდუღებთ, შემდეგ გავწევთ ნევისაკენ. ბუშაგები ვართ.

გოგონა. იქ არის, ფანჯრის რაფაზე.

(მაღალი მეომარი მიდის ფანჯარასთან, ფანჯარას შეყინულ ყინულს ხიშტით აცლის და ჩაიდანში ყრის).

ჩასკვნილი მეომარი. მამა თქვენ მხატვარი გყავთ?

გოგონა. არა.

ჩასკვნილი მეომარი. ბევრი სურათები გაქვთ.

მაღალი მეომარი. უფრო კი მუსიკოსს ჰგავს! როიალი იტალიური გაქვთ. იშვიათი მარკისაა.

გოგონა. არა, მუსიკოსი არ არის.

მაღალი მეომარი. მაშ ვინ არის?

გოგონა. მე არავინ მყავს... ეს ჩემი ბინა არ არის. აქ კომპოზიტორი კარპოვი ცხოვრობს.

ჩასკვნილი მეომარი (მოტრიალდება მაღალისაკენ). გესმის შენ? მუსიკოსი! ეს შენ შეგეხება, კაპელდინერო.

გოგონა (ოდნავ გაიღიმებს). რას ნიშნავს ეს, კაპელდინერი?

ჩასკვნილი მეომარი. ეს ჩვენებურად, წითელ არმიულად—მუსიკოსია.

მაღალი მეომარი (ყინულიან ჩაიდანს ღუმელზე სდგამს). შენ ტრაბახს თავი დაანებე. (გოგონას) რა ხართ თქვენ კარპოვისა?

გოგონა. არაფერი. მე მეზობელ ბინაში ვცხოვრობდი. დეიდა ლუდა გარდაიცვალა ორი კვირის წინ. მამა კი უფრო ადრე. მე ასე დავრჩი... სულ მარტოდ მარტო. ალექსანდრე კონსტანტინეს ძემ შემიკედლა.

მაღალი მეომარი. გასაგებია.

ჩასკვნილი მეომარი (ამოიოხრებს). სრულიად გასაგებია.

გოგონა (მაღალ მეომარს). თქვენ საიდანღა იცით?

მაღალი მეომარი. რა?

გოგონა. რომ ეს იტალიური როიალია?

მაღალი მეომარი. ცოტაოდენად ვერკვევი. (მიდის როიალთან. როიალზე ნოტები ალაგია. იგი მას ფრთხილად იღებს).

გოგონა (შეშინებული). ნუ ახლებთ ხელს! ეს ხელთნაწერია.

მაღალი მეომარი. ვხედავ. სიმფონია „ლენინგრადული ღამე“. (ფურცლავს ნოტებს) ღმერთმა დასწყევლოს! რა ძლიერად ხვდება გულს! არა მაქვს დრო, თორემ მოვსინჯავდი. (გაუბედავად ახდის როიალს ხუფს და ეხება კლავიშებს) შენ როგორ ფიქრობ საშა?

ჩასკვნილი მეომარი. არ შეიძლება! ჩქარა დაიწყება ისეთი ღვთაებრივი მუსიკა, რომ შენ აღარაფერი აღარ გაგახსენდება. წავიდეთ, ჩემო კარგო.

მაღალი მეომარი. ახლავე (მიაყუდებს თოფს როიალთან, სასწრაფოდ ჯდება მრგვალ სკამზე და იღებს რამდენიმე აკორდს). ღმერთმა დასწყევლოს! რა შესანიშნავია!

(შემოსასვლელიდან კარი იღება. პავლე არკადის ძე გაჭირვებით შემოათრევს დამტვრეული მესერის თუჯის ნაჭერს. მოხუცებული სათვალეს იხსნის, წმენდს და მოჭუტული თვალებით უყურებს მაღალ მეომარს. ის დაკვრას სწყვეტს, დგება, თოფს იღებს).

მოხუცებული. ბევრ უცნაურობას ვხედები ამ ბინაში, საკმაოდ უცნაურს. აქ როგორ მოხვდით, ახალგაზრდებო?

ჩასკვნილი მეომარი. როგორ და, აი, გოგონა დაგისუსტდათ. ქუჩაში წაიქცა. ჩვენ შინ მოვიყვანეთ, ამხანაგო კარპოვ.

მოხუცებული. მე კარპოვი არ გახლავართ. მე მისი მეზობელი ვარ, არქიტექტორი. ვარიას მოყვანისათვის კი დიდი მად-

ლობა! იგი კარგი გოგონაა, ჩვენი ვარია. (მოტრიალდა მაღალ მეომრისაკენ) შესანიშნავად უკრავთ, ახალგაზრდავ. შეიძლება ითქვას, თქვენ პირდაპირ ვირტუოზი ხართ.

მაღალი მეომარი (დარცხვენით). როგორც ვახერხებთ...

მოხუცებული (ამოიოხრებს). ჰო. ძველ დროში ჯარები ომში მუსიკის თანხლებით მიდიოდნენ. ამას თავისებური აზრი ჰქონდა. თქვენ როგორა ფიქრობთ?

მაღალი მეომარი. რა თქმა უნდა!

მოხუცებული. ეხლა ეს, რასაკვირველია, შეუძლებელია, დასანანი კია!

ჩასკვნილი მეომარი. მუსიკა მეომარს აღაფრთოვანებს როგორც კი ორკესტრი დაჰკრავს! ეხ, რა დროს ეგენია! წავიდეთ, სერიოჟა!

მაღალი მეომარი. წავიდეთ!

(ჩასკვნილი მეომარი თავის ჩანთიდან იღებს პურის ნატეხს და შეუმჩნევლად სდებს დივანზე გოგონას გვერდით. მეომრები კარისაკენ გაემართებიან).

ჩასკვნილი მეომარი (კარებში შეჩერდება, მოხუცისაკენ შემოტრიალდება). ბევრ უცნაურობას ვხედავ ამ ბინაში, საკმაოდ ბევრს.

მოხუცებული (შეშინებული). მაინც რას?

ჩასკვნილი მეომარი (კონდახით დააკაკუნებს დამსხვრეული მესრის ნაჭერზე). აი თუ გინდათ, ეს!

მოხუცებული. რა არის აქ უცნარი! განა თქვენ ვერ შეიცანით? ეს მესრის ნატეხი კაზანის მონასტრიდან არის. ხომ ხედავთ აქ შემოვათრიე, ოთახში უკვე ტევა აღარ არის. გაივსო აქაურობა ნატეხებით. მეშინია, იატაკი ვერ გაუძლებს. რაც არ უნდა იყოს, მძიმეა.

ჩასკვნილი მეომარი. კი მაგრამ, რისთვის გჭირდებათ?

მოხუცებული. როგორ თუ რისთვის?! ხომ უკვე გითხარით, რომ მე არქიტექტორი ვარ. მსოფლიოში არსად არ არის ისეთი თუჯის მესერი, გახსოვდეთ „Твоих оград узор чугунный, твоих задумчивых ночей прозрачный сумрак, блеск безлунный“... მე ამ მესრებზე წიგნი დავწერე. მე თითოეულ მათგანს თითებით შევეხე. მაშ როგორღა არ შევაგროვო ცოტაოდენი მაინც და არ შევინახო მომავლისათვის?

ჩასკვნილი მეომარი (თავისთვის). სულელი!.

მოხუცებული. ისევ აღდგება ლენინგრადი ნევაზე მთელი თავისი დიდებულებით. მე ეს მჯერა, ახალგაზრდებო!

მაღალი მეომარი. ჩვენ ყველას გვჯერა. ნახვამდის.

(მეომრები მიდიან)

მოხუცებული. ვარია, გენაცვალე, სად არის ალექსანდრე კონსტანტინეს ძე?

გოგონა. იგი წავიდა, „სპილენძის მხედართან", რათა დაფაროს იგი მიწით სავსე ტომრებით.

მოხუცი. დალიე ერთი ფინჯანი ჩაი. ძალიან დასუსტებული ხარ. შენი გაყვანაა აქედან საჭირო.

გოგონა. აქედან არსად არ წავალ, არსად. ამაზე ნურც მელაპარაკებით, პაველ ალექსანდრეს ძევ. (ჩუმათ ტირის).

მოხუცი. კარგი, აღარ ვიტყვი, აღარ. დაისვენე. (მიდის კარებისაკენ, თან მიაქვს მესრის ნაწილი.) მე ახლავე მოვალ, დაგალევინებ ცხელ ჩაის. (მიდის)

(ახლოვდება შორიდან სტვენა. გოგონა სასწრაფოდ ჯდება, წამოდგება და აიღებს პურის ნაჭერს. გოგონა სიხარულისაგან შეჰკივლებს, ორივე ნაჭერ პურს. ფანჯრიდან მოისმის აფეთქების ხმა)

გოგონა (ჩურჩულებს). ორი პური! საიდანღა აღმოჩნდა მეორე?! (მოიტეხს სულ ცოტას და მალავს ჯიბეში. დგება, როიალს უახლოვდება, გაჭირვებით სწევს როიალის ხუფს და შიგ მალავს პურის ნაჭრებს).

(შემოდის მოხუცი)

მოხუცი. მოდი, ვარია, გენაცვალე, დავლიოთ ცხელი ჩაი.

(გოგონა დივანს უბრუნდება. მოხუცი დიდ ფინჯნებში ასხამს. ცოტას მოსვამს).

ჩემი პური, ვარია, გენაცვალე, ჯერ კიდევ საფუნთუშეში შევჭამე, ვერ შევიკავე თავი. ეხ, მოვხუცდი, ნებისყოფა უკვე მღალატობს.

გოგონა (ჯიბიდან პურის ნატეხს იღებს, მოხუცს აწვდის). აი, პაველ არკადი-ს ძევ!

მოხუცი. კი, მაგრამ, შენ?

გოგონა. მე არ მინდა.

მოხუცი (პურის ყუას იღებს, შუაზე ჭყლეტს. ნახევარს გოგონას აძლევს, თან გამოაჯავრებს). არ მინდა, არ მინდა, თანაც ქუჩაშივე შეჭამე შენი წილი პური.

გოგონა. შევჭამე. პაველ ალექსანდრეს ძევ!

მოხუცი. შენ გეპატიება. შენ ბავშვი ხარ, ვერ შეიკავებ თავს. ალბათ ალექსანდრე კონსტანტინეს ძის პურიც ჩამოიტეხე ცოტა, არა? (გოგონა დუმს.) აბა, აბა არ გამიწყრე. ცოდვა იქნება

ალექსანდრე კონსტანტინეს-ძეს ერთი ნამცეციც რომ შევუჭამოთ.

გოგონა. ვიცი.

მოხუცი. არაფერიც არ იცი! შენ ჯერ კიდევ პატარა ხარ. შენ კიდევ ბევრი არ გესმის. იგი სიმფონიას სწერს ლენინგრადზე. ეს სიმფონია, ჩემო კარგო, ყოველ ხომალდზე უნდა აჟღერდეს ბრძოლის წინ!

გოგონა. ვიცი... მე მესმის, როგორ უკრავს ყოველ ღამე.

მოხუცი. მაშ, მაშ! ამ სიმფონიაში მთელი ჩემი მძულვარება, ძალა და სიამაყეა ჩაქსოვილი, მერე, როგორ სწერს! სიბნელეში, ცივი ოთახი, ერთი ნატეხი პური და ერთი ფინჯანი ცხელი წყალი, აფეთქებების და სიკვდილის შიში... ამ მაგალითზე ისწავლე, ვარია. გენაცვალე, როგორი ძლიერი უნდა იყოს ადამიანი.

გოგონა (ჩუმათ). ვიცი... მითხარით, პაველ არკადის ძევ, ის, რაც ზღაპრებში სწერია, მართალია თუ არა?

მოხუცი. გააჩნია, რა.

გოგონა. მაგალითად, შეიძლება ოთახში თავისთავად გაჩენილიყო პური? როგორც „ლურჯ ფრინველში"?

მოხუცი. რატომაც არა! ესეც შესაძლებელია. მე უკვე 70 წელია ვიცხოვრე ამ ქვეყანაზე, ვარია, გენაცვალე, ახლა მე უკვე ყველაფერი მჯერა.

მესამე სურათი

ღამეა. ფარდები ფანჯრებზე ჩამოშვებულია. ანთია სანათი. გოგონას სძინავს დივანზე, აფარია ქურქი და თავშალი. ყრუდ მოისმის აფეთქების ხმა, რისგანაც ნათურა ეს-ეს არის უნდა ჩაქრეს.

შემოდის კარპოვი — შუახნის კაცი, დაღლილი სახის. ყელსახვევს შემოიხსნის, იხდის ქუდს, გამოუჩნდება ჭაღარა თმები.

კარპოვი (მიუახლოვდება ღუმელს, წიგნებით გააღვივებს). მთელი თავისი ბიბლიოთეკა დაწვა სულელმა.

(კარპოვი დგება, მიდის როიალთან. ახდის, ჯდება. ჩაფიქრდება და დაკვრას იწყებს ეხება კლავიშებს, მაგრამ როიალი დუმს. ბგერების ნაცვლად ყრუ და უსიამოვნო კაკუნი ისმის. დგება).

ასეც ვიცოდი. ამ დაწყევლილი ყინვისაგან გაწყდა სიმები... (ჩაიხედავს როიალის შიგნით, შეიკრავს შუბლს). რა არის ეს? (ამოიღებს ორ ნაჭერ პურს) საიდან ამდენი! (მოიტეხავს ნაჭერს და იწყებს ჭამას) შესანიშნავი პურია! ვინ ჩადო ნეტა აქ? საოცარი ამბები

ხდება ამ ბინაში! შენ გძინავს, ვარია? (გოგონა პასუხს არ აძლევს). ვის შეეძლო ამის აქ ჩადება? ვინც არ უნდა იყოს—მადლობთ. მთელ ღამეს მეყოლება.

(კარპოვი აქრობს სანათს და ასწევს ფარდებს. ფანჯრის იქედან მკრთალად ანათებს თოვლი. კარპოვი ისევ ჯდება როიალთან და იწყებს ჩუმად დაკვრას. გოგონა ფრთხილად წამოიწევს და უსმენს. სადღესასწაულო და ნაღვლიანი ბგერები ავსებენ სახლს. თავახდილ როიალში ჩნდება და უჩინარდება სუსტი ნაპერწკალი. კარპოვი უკრავს.

გოგონა დგება, ჯდება ღუმელთან, ფრთხილად უკეთებს ცეცხლს წიგნებს და უსმენს. შემოდის მოხუცი. იგი ფეხაკრეფით უახლოვდება ღუმელს, ჩერდება და ისიც უსმენს).

მოხუცი (ჩუმად). აი, ისწავლე ამ მაგალითზე, როგორი უნდა იყო ძლიერი ადამიანი, ვარია, გენაცვალე.

კარპოვი (შეწყვეტს დაკვრას, მოიხედავს). ვინ ჩადო პური როიალში?

გოგონა. არ ვიცი.

მეოთხე სურათი

ფარდის წინ მაღალი და ჩასკვნილი მეომრები დგანან და ყურს უგდებენ. ღამეა. კიდევ მოისმის ბრძოლის ხმები, თვითმფრინავების გუგუნი.

მაღალი მეომარი (წაავლებს ხელს ჩასკვნილ მეომარს). მოიცა, საშა, გესმის?

ჩასკვნილი მეომარი. თითქოს მესმის. (მეომრები ყურს მიუგდებენ. შორიდან მოისმის როიალის ბგერების ხმა). აი, სერიოჟა, ამისთვის მიყვარს ლენინგრადი.

მაღალი მეომარი. რისთვის, საშა?

ჩასკვნილი მეომარი. ბრძოლაა, ბნელა, მაგრამ მასში მაინც სცემს გული. მაგრამ რამდენადაც მე მესმის, სულ უფრო და უფრო ძლიერად აძგერდება. აი, გესმის—როიალი... (მეომრები ყურს მიუგდებენ).

მაღალი მეომარი (შორს უჩვენებს). შეხედე.

ჩასკვნილი მეომარი. რა არის იქ?

მაღალი მეომარი. ხიდს უყურე. ხედავ? ალბათ მეომრები მიდიან სანგარში. რომელი ნაწილია, ვერ ვარჩევ.

მაღალი მეომარი. მეზღვაურები არიან.

ჩასკვნილი მეომარი. ეჰ, რა თავდადებული არიან ეს მეომრები, ისინი მეცოდებიან.

მაღალი მეომარი (შუბლშეკრული). შენი სიბრალული ძალიან გამოსადეგია, ომის დამთავრების შემდეგ გამოიყენებთ.

ჩასკვნილი მეომარი. ეჰ, შენც მუსიკოსი ხარ, დასანანია, რომ ისინი ბრძოლაში ასე მდუმარედ მიემართებიან. მუსიკის მოსმენის საშუალება მაინც რომ ჰქონდეთ, აუძგერდებოდათ გული.

მაღალი მეომარი. თურმე შენ რას ამბობდი. ეს მართლაც დასანანია, გულები მართლაც აუძგერდებოდათ.

ჩასკვნილი მეომარი. ისინი აქ გაივლიან, ფანჯრების ქვემოთ და ვერაფერს გაიგონებენ (წაავლებს ხელს მაღალ მეომარს, ჩუმად ეუბნება) მე მაქვს ერთი თავხედური აზრი. სერგო, გენაცვალე. (რაღაცას უჩურჩულებს მაღალ მეომარს. მაღალი მეომარი იცინის. ფარაჯის ჯიბიდან კონსერვის ქილას ამოათრევს. უჩვენებს მაღალ მეომარს). ეს წავიღოთ, თორემ ხომ გესმის, უხერხულია. (მეომრები მიდიან).

მეხუთე სურათი

კარპოვის ოთახი. კარპოვი მეტისმეტად ჩუმად უკრავს, კაკუნი კარებში. კარპოვი არ სწყვეტს დაკვრას. გოგონა შეშინებული იხედება კარებისაკენ.

მოხუცი (მიდის შესასვლელისაკენ). აი! პატრული! დაიმსახურეთ! მე ხომ ვამბობდი, ამ ღუმელიდან ქუჩაში გადის სინათლე-მეთქი! (მოხუცი მიდის. კარპოვი სწყვეტს დაკვრას და დგება. მოისმის ნაბიჯების ხმა. შეშფოთებული ხმები. მოხუცი სადღესასწაულო იერით გახსნის კარებს). მობრძანდით ახალგაზრდებო, ალექსანდრე კონსტანტინეს ძე აქ არის. (შემოდიან მეომრები, იძურწებიან შესასვლელში. ჯმუხ მეომარს ხელში ქილა კონსერვი უკავია).

ჯმუხი მეომარი. აი... თქვენი გოგონა, სრულიად გასაგებია, დასუსტდა... ჰოდა, აი ჩვენ შეგვენაცვლნენ, ახლა უკვე დრო გვაქვს...

(კარპოვი გაკვირვებული უყურებს მეომრებს.)

მაღალი მეომარი (ზურგში ხელს ჰკრავს ჯმუხ მეომარს). რას მიედ-მოედები. აი ასე... მიიღეთ ქილა. ეს ორაგულია. (უახლოვდება გოგონას, აწვდის მას ერთ ქილა კონსერვს. გოგონა დაბნეული იღებს).

კარპოვი. თქვენ უკვე იყავით აქ?

ჯმუხი მეომარი. ვიყავით. აი ის (აჩვენებს ვარიაზე) ქუჩაში წაიქცა. ჩვენ მოვიყვანეთ. შეიძლება ითქვას, უკვე დიდი ხნის ნაცნობები ვართ.

კარპოვი. აჰა! იმიტომაც ვიპოვე როიალში წითელარმიელის პური.

მოხუცი (ჩაიბუტბუტებს). საოცარ ამბებს ვხედავ ამ ოჯახში. ძალიან საოცარს.

(გოგონა ჩაქინდრავს თავს და ქმუჭნის ხელში ცხვირსახოცს)

ჯმუხი მეომარი. როიალში მე პური არ ჩამიდვია. დივანზე კი დავტოვე, არ დავმალავ.

(გოგონა ჯმუხ მეომარს თვალებში დარცხვენით შეხედავს და გაუღიმებს)

კარპოვი. ვარია, გენაცვალე! ესე იგი, ეს შენ გააკეთე!

(ვარია თავს ჩაქინდრავს. კარპოვს სურს მიუახლოვდეს ვარიას, მაგრამ მას ჯმუხი მეომარი აჩერებს)

ჯმუხი მეომარი. ჩვენ თქვენთან მეტად სასწრაფო საქმე გვაქვს, ამხანაგო კარპოვ. რა თქმა უნდა, იგი სავსებით არ ემთხვევა შინაგანაწესს, მაგრამ, ვიმედოვნებთ, ამის გამო არ დავისჯებით.

კარპოვი. რა საქმე გაქვთ?

ჯმუხი მეომარი (უახლოვდება კარპოვს და რაღაცას ჩასჩურჩულებს, კარპოვი იღიმება და თავს დაუქნევს). შეიფუთნე, ვარია, გენაცვალე! (ვარია მიდის ფანჯარასთან და ერთი ხელის კვრით ხსნის. ოთახში შემოვა თოვლის ფიფქი.)

მოხუცი (შეშინებული ყვირის). ალექსანდრე კონსტანტინეს ძევ! ხომ არ გაგიჟდით!

ჯმუხი მეომარი. არა უშავს, მამილო, ნუ გეშინიათ! ღუმელს ისე გავახურებ, რომ ეშმაკიც ვერ გაუძლებს. ახლა ყველაფერს გაგაგებინებთ.

მაღალი მეომარი. სერიოზული საქმეა.

(კარპოვი როიალს მიუჯდება. შეფუთნილი თავშლით ვარია ოთახის შუაგულში დგას და შეშინებული უყურებს კარპოვს. ქუჩიდან მოისმის თანაბარი ნაბიჯების ხმა. ქუჩიდან ფანჯრიდან მოისმის ბრძანება „ნელი ნაბიჯით!" მეომრები გადაეხვევიან ერთმანეთს და გაიღიმებენ, ისინი ისე დგანან ფანჯარასთან, რომ არ ჩანან და იყურებიან ქუჩაში. უცებ აფეთქდებიან ახალგაზრდები).

ჯმუხი მეომარი (მიდის ფეხის წვერებზე. ნაბიჯების ხმა არ ისმის. ჯარის ნაწილი მიაბიჯებს. ქუჩას მოაჯადოებული მუსიკა. ახალგაზრდა ამა მოისმის ფანჯრიდან). „ბალტიელებისაგან მადლობა!" „ვაშა!" — ხმადაბლა და ხმაშეწყობით ყვირიან ქუჩაზე მიმავალი მეზღვაურები, კარპოვი სწრაფად უკრავს. უახლოვდება ფანჯარას. აყოლებს თვალს უკვე მიმავალ ჯარის ნაწილს).

მაღალი მეომარი. გმადლობთ, ამხანაგო კარპოვ, მათ მაგიერ გიხდით მადლობას. ჩვენ ახლა დაგტოვებთ, გვაცილებთ მეგობრებს და კიდევ დავბრუნდებით, მხოლოდ ერთი წუთით. იქნებ კიდევ დაუკრათ, შეიძლება?

კარპოვი. რა თქმა უნდა, შეიძლება!

(მეომრები მიდიან. კარპოვი ხურავს ფანჯარას. მოხუცი ღუმელში ცეცხლს აღვივებს. მიდის გოგონასთან, აწევს თავს და ჩახედავს თვალებში. გოგონას თვალებზე ცრემლი აქვს)

აი თურმე საიდან ჩნდება ჩემს ჯიბეში შაქრის ნატეხი, ხან კი — როიალში პური. ამას შენ აკეთებ, ვარია, გენაცვალე! (გოგონა დუმს) თვითონ კი სისუსტისაგან ქუჩაში ეცემი! (გოგონა თავაუწევლად მიიხედავს, თავზე ხელს გადაუსვამს). აღარ გაბედო ეს, გესმის!

გოგონა. ალექსანდრე კონსტანტინეს ძევ, მე ვიცი, რომ ქალები უფრო ადვილად იტანენ შიმშილს, მე ისე არ მიძნელდება, როგორც თქვენ. თქვენ დიდი ხართ. (მალავს თავს კარპოვის მკერდში.)

მოხუცი. ესეც ნამდვილი ზღაპარი. პური თავისით ჩნდება როიალში, შაქარი — ჯიბეში. მე მხოლოდ ერთი მაქვს თქვენთვის სათქმელი, ალექსანდრე კონსტანტინეს ძევ, სამწუხაროდ ჯერ არ არის გამოგონებული ორდენი, აი ასეთი გოგონებისათვის, საჭირო კი არის. „წითელ ვარსკვლავს" მას ვერ მივცემ — რანგით არ შეეფერება, „სუვოროვსაც" ვერ მივცემ — ასაკი არ იძლევა უფლებას. მაგრამ რომ არსებობდეს ორდენი „პატარა მხნე გული" — ეს კი, ჩემი აზრით, სწორი იქნებოდა.

კარპოვი. ჰო... პატარა მხნე გული. (იყურება ფანჯრიდან) დიდებული ქალაქია ჩვენი ლენინგრადი! თქვენ რას ფიქრობთ, პავლე არკადის ძევ?

მოხუცი. მე ფიქრი არ მჭირდება, ეს ისედაც ვიცი. აი, ვარია, გენაცვალე, შენ უკვე გამოიბრძმედე. ეს იმიტომ, რომ შენი ქალაქი ლენინგრადია. ყოველდღიურად შენ იგი სულ უფრო და უფრო გეყვარება. მსოფლიომ არ იცის ისეთი ქალაქი, როგო-

რიც ჩვენია. მსოფლიოს არ უნახავს ასეთი სევდა, ასეთი მზნეობა, ასეთი სიყვარული, ვარია, გენაცვალე.

გოგონა. მე ვიცი... (დგას მიყრდნობილი კარპოვთან და მომღიმარე იყურება ფანჯრიდან, საიდანაც ჩანს ქალაქი, თითქოს ჩამოძერწილი ვერცხლიდან). მე ვიცი...

ფარდა